

**ZDROWE WOJEWÓDZTWO AKCJE PROFILAKTYCZNE WCZESNEGO WYKRYWANIA
CHORÓB DLA MIESZKAŃCÓW REGIONU ŁÓDZKIEGO – DZIAŁANIE 3
„WCZESNE WYKRYWANIE JASKRY”**

Celem głównym Akcji było obniżenie liczby osób tracących wzrok z powodu uszkodzenia nerwu wzrokowego w przebiegu jaskry poprzez odpowiednio wczesne wykrycie choroby i wdrożenie specjalistycznego leczenia. Grupę, do której Akcja była skierowana, stanowili mieszkańcy województwa łódzkiego w wieku 35 - 60 lat. W ramach Działania 3 realizowano bezpłatne porady okulistyczne obejmujące badanie ciśnienia śródgałkowego, dna oka i pola widzenia. Ponadto, u każdego pacjenta została przeprowadzana ankieta dotycząca występowania czynników ryzyka zachorowania na jaskrę.

Wartość podpisanych umów na sfinansowanie badań w ramach Działania 3 wynosiła **105.950 złotych**, zaś kwota wydatkowana z budżetu SWŁ na ten cel wyniosła **100.000 złotych**.

Realizatorami Działania 3 były następujące placówki podległe Samorządowi Województwa Łódzkiego:

1. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa w Łodzi,
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej - Curie w Zgierzu,
3. SP ZOZ im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu,
4. Wojewódzki Szpital Zespolony w Skierniewicach,
5. SP ZOZ PABIAN-MED w Pabianicach,
6. Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim,
7. Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi.

Aby dotrzeć do pacjentów z informacją o akcji wczesnego wykrywania jaskry ze środków budżetu województwa wydrukowano plakaty i ulotki (6.000 ulotek i 350 plakatów). O realizacji niniejszej Akcji powiadomiono wybrane gminy, ośrodki zdrowia, ośrodki pomocy społecznej, Łódzki Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Łodzi. Informacje na temat Akcji rozpropagowano także w gazetach lokalnych.

Akcja realizowana była w marcu, kwietniu, październiku 2011 roku oraz dodatkowo w listopadzie w Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi.

W ciągu całego okresu realizacji Akcji przebadano ze środków SWŁ łącznie **1.260 osób**¹ (oraz dodatkowo 1 osobę Szpital Pirogowa przebadał ze środków własnych), z czego 70,9% (tj. 893 badanych) stanowiły kobiety, a 29,1% (tj. 367 osób) mężczyźni.

Z analizy ankiet wynika, iż wśród czynników ryzyka zachorowania na jaskrę populacja badana wymieniała najczęściej **objawy naczynioskurczowe** – narażenie na ten czynnik zgłosiło 38,57% osób biorących udział w Programie (486 badanych). Drugim pod względem

---

¹ W wynikach Programu uwzględniono liczbę osób, którą przebadano ze środków SWŁ.

częstości występowania czynnikiem ryzyka było **niskie ciśnienie ogólne krwi**, które występowało u 35,95% badanych (453 osób). Kolejnym czynnikiem były **częste bóle głowy** – 29,21% pacjentów (tj. 368 osób). Na czwartym miejscu znalazła się **hiperlipidemia/hipercholesterolemia** zgłoszona przez 28,57% pacjentów (tj. 360 osób). 20,08% osób (tj. 253) wymieniało występowanie jaskry w rodzinie, cukrzyca zgłoszona przez 8,25 % badanych (tj. 104) oraz krótkowzroczność poniżej -4 dioptrii zgłoszona przez 6,90% populacji badanej (87 osób).

Analiza ankiet u osób, u których wykryto jaskrę

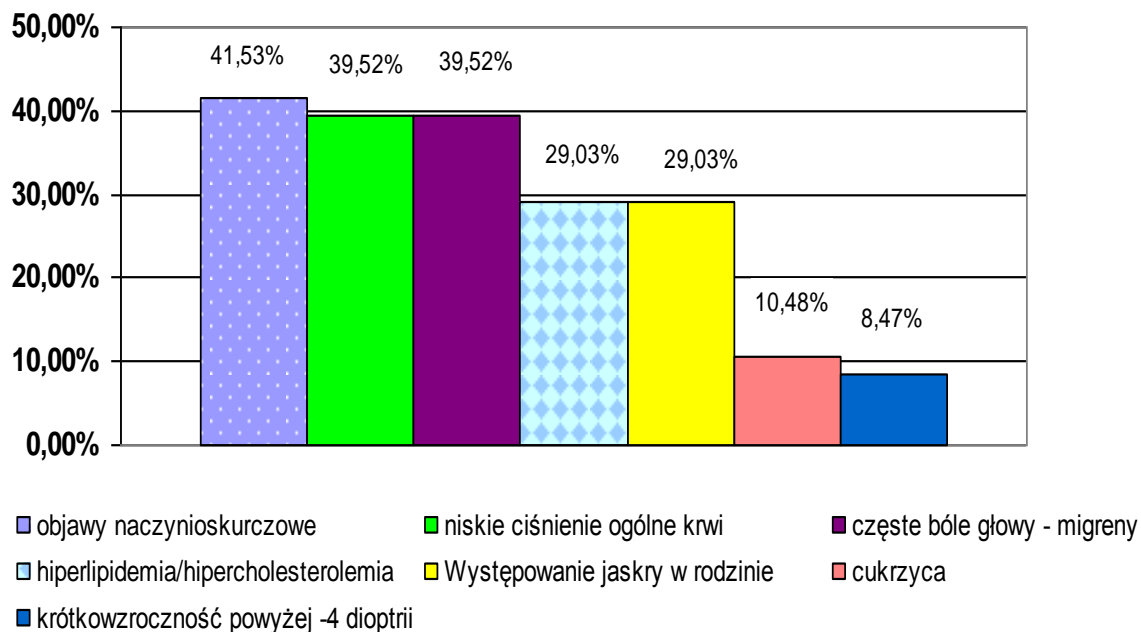
W wyniku badań przeprowadzonych w ramach Akcji Wczesnego Wykrywania Jaskry, lekarze rozpoznali jaskrę w jej **wczesnym stadium u 241 osób**, czyli u 19,13% populacji badanej. Ponadto, wykryto **7 przypadków jaskry w stadium zaawansowanym**.

Analizując czynniki ryzyka u wszystkich osób, u których rozpoznano jaskrę (zarówno w stadium początkowym, jak i zaawansowanym) tj. u 248 badanych, można stwierdzić, że **objawy naczynioskurczowe** wymieniane były najczęściej, bo przez 103 pacjentów z jaskrą, dając odsetek równy 41,53%. Kolejno wymieniane były **częste bóle głowy** oraz **niskie ciśnienie ogólne krwi** (zarówno w pierwszym, jak i drugim przypadku ww. czynniki ryzyka zostały podane przez taką samą liczbę osób, tj. 98 ankietowanych). Ponadto, przeprowadzone ankiety potwierdziły duży wpływ uwarunkowań genetycznych na występowanie jaskry – 29,03 % pacjentów z wykrytą jaskrą informowało o występowaniu tej choroby w rodzinie. Hiperlipidemia/hipercholesterolemia została zgłoszona również przez 29,03 % badanych, u których wykryto jaskrę (tj. 72 osoby). Ankieta zawierała także pytanie na temat występowania cukrzycy, którą jako czynnik ryzyka stwierdzono u 10,48% badanych z jaskrą (tj. 26 osób) oraz krótkowzroczności powyżej -4 dioptrii – cecha ta została podana przez najniższy odsetek osób z wykrytą jaskrą (8,47% tj. 21 badanych).

Charakterystyka czynników ryzyka populacji, u której podczas Akcji profilaktycznej wykryto jaskrę, została przedstawiona na **Wykresie Nr 1**.

Wykres nr 1.

Czynniki ryzyka wystąpienia jaskry u osób, u których zdiagnozowano chorobę.

W ramach Akcji lekarze okuliści zdiagnozowali także **91 przypadków innych chorób oczu.**

Warto podkreślić, iż Akcja poza korzyściami wynikającymi ze zdiagnozowania schorzeń oczu, umożliwiła zwiększenie dostępności do lekarza okulisty na terenie województwa łódzkiego.